

Näytteenotto-ohje VVOC- ja VOC-yhdisteet (haihtuvat orgaaniset yhdisteet)

Mukana on kenttänollaputki ja varsinaiset näyteputket. Kenttänollaputki otetaan pois pakkauksestaan (foliosta tai suojahylsystä) ja sen messinkiset kierrekorkit avataan ja suljetaan välittömästi mutta putkeen ei kerätä näytettä. Jos kenttänollaputkea ei ole erikseen osoitettu, yksi näyteputkista valitaan kenttänollaksi.

Avonaiset näytteenottoputket keräävät liuotinhöyryjä hyvin tehokkaasti, joten näytteenoton aikana tai sitä ennen ei tule käsitellä liottimia tai alkoholeja, esimerkiksi huopakyniä. Näytteenottoputkiin tai messinkisiin suojatulppiin ei saa tehdä mitään merkintöjä.

VVOC- ja VOC-näyte on otettava ennen mahdollisten muiden näytteiden ottoa. Esimerkiksi Andersen- tai DNA-näytteenottimella tehtävissä mikrobi-itiömittauksissa käytettävä desinfiointiaine näkyy tässä mittauksessa ja voi sekoittaa tuloksia.

Pumpun SKC 222 virtausnopeus on valmiiksi säädetty ja on pumpulle yksilöllinen. VVOC- ja VOC-ilmanäytteen keräysaika on noin 25 minuuttia, jolloin kerätty ilmamäärä on noin 3,5 litraa. Paras mittausta paikka on huoneen keskeltä noin 1,0 -1,5 metrin korkeudelta, esimerkiksi pöydän päältä.

Jokaiselle ilmanäytteelle tarvitaan oma näytteenottoputki. Yhteen näytteenottoputkeen kerätään ilmanäytettä vain yhdestä näytteenottopisteestä. Jokaisella näytteenottoputkella on oma yksilöllinen kuusinumeroinen numerokoodinsa (esim. 032714), joka on kirjattava näytteenotto-kaavakkeeseen kunkin näytteen kohdalle.

Näytteenottokaavakkeeseen merkitään näytteenottoaika, ajankohta, putken numero, pumpun numero ja aloituslukema laskurista sekä muut tiedot mahdollisimman tarkasti. Muista merkitä myös kenttänollan putkinumero kaavakkeeseen.

Suojatulppa koostuu kahdesta osasta, joita ei kannata irrottaa toisistaan. Messinkiset suojatulpat poistetaan putken päistä löylyttämällä niitä varovasti. Pidä kiinni tulpan sisemmästä osasta toisella kädellä ja kierrä toisella kädellä tulpan ulompaa osaa vastapäivään, kunnes tunnet suojatulpan liikkuvan putkessa. Näyteputken päihin ei saa koskea suojatulppien irrotuksen jälkeen.

Suojatulppia varovasti ulospäin vetämällä voit havaita näytteenottoputken toisessa päässä putken kiertävän urarenkkaan. Poista näytteenottoputken urattomasta päästä messinkinen suojatulppa ja kiinnitä putki pumppuun siinä olevan kumiletkun avulla. Vie pumppu ja siihen kiinnitetty näytteenottoputki näytteenottoa paikalle ja poista suojatulppa putken urallisesta päästä. Käynnistä pumppu liikuttamalla etupanelissa olevaa kytkintä esimerkiksi kuulakärkikynällä tai pienellä ruuvimeisselillä.

Ota näytettä noin 25 minuuttia, parin minuutin heitto ajassa ei haittaa. Näytteen oton jälkeen sammuta pumppu etupanelin kytkintä liikuttamalla. Irrota näytteenottoputki pumpusta ja laita messinkiset suojatulpat näytteenottoputken päihin. Kiristä messinkiset suojatulpat sormin vääntämällä, jolloin saadaan sopiva kireys. Älä käytä työkaluja kiristykseen. **Merkitse näytteenoton jälkeen kaavakkeeseen pumpun lopetuslukema laskurista.**

Kääri suljetut putket lopuksi folioon tai laita suojahylsyyn ja sulje nämä vielä minigrip-pussiin. Ennen kuljetusta ja sen ajaksi putkille kannattaa valita mahdollisimman hajuton säilytyspaikka. Näytteet tulee analysoida viimeistään neljän viikon kuluttua näytteenotosta mutta **palauta välineet kuitenkin mahdollisimman pian Ositum Oy:n laboratorioon analyysia varten.**